

Ilmestyskirja 3

Ilm. 2:8 – 28

Olemme tässä Alusta alkaen –ohjelmassa selittämässä Ilmestyskirjaa. Viime kerralla pääsimme 2. luvun jakeeseen 7. Eli kävimme läpi ensimmäisen seitsemästä kirjeestä, jotka ylösnoussut Jeesus saneli Vähä-Aasian seitsemälle seurakunnalle.

Seuraavaksi on vuorossa kirje Smyrnan seurakunnalle:

Kirje Smyrnan seurakunnalle

Smyrnan seurakunnan enkelille kirjoita: ”Näin sanoo ensimmäinen ja viimeinen, hän, joka oli kuollut mutta heräsi eloon: ”Minä tiedän sinun ahdinkosi ja köyhyytesi - sinun, joka kuitenkin olet rikas. Minä tiedän, miten sinua herjaavat nuo, jotka sanovat itseään juutalaisiksi vaikka eivät ole - Saatanan synagogaa he ovat! Älä yhtään pelkää sitä, mitä joudut kärsimään. Saatana on sulkeva muutamia teistä vankeuteen, jotta teitä koeteltaisiin, ja te joudutte ahdinkoon kymmeneksi päiväksi. Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä annan sinulle voitonseppeleeksi elämän. Jolla on korvat, se kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille. Siihen, joka voittaa, ei toinen kuolema kajoa (Ilm. 2:8-11)

Mikä on tuo ”Smyrnan seurakunnan enkeli”? Taustalla on ajatus, että jokaisella seurakunnalla on oma enkelinsä, joka edustaa sitä Jumalan luona. Se tarkoittaa, että seurakunta ei ole pelkästään inhimillinen, ihmisistä koostuva asia, vaikka on se sitäkin. Seurakunta on myös jumalallinen yhteisö, Kristuksen ruumis. Sitä kai tuo puhe ”Smyrnan seurakunnan enkelistä” tarkoittaa.

Smyrnan kaupunki oli Vähä-Aasian toiseksi tärkein, Efeson veroinen tai jopa sitä tärkeämpi. Se oli jossain vaiheessa tuhottu aivan perusteellisesti, mutta oli noussut uuteen kukoistukseen. Voi olla, että tuohon Jeesus viittasi sanoessaan itsestään, että hän ”oli kuollut mutta heräsi eloon”.

Smyrnan seurakunta oli joutunut koville. Kaupungin juutalaiset olivat jo aloittaneet jonkinasteisen kristittyjen vainon, tässä vaiheessa kuitenkin vasta sanallisen. Ehkä heidän omaisuuttaankin oli ryöstetty ja siitä johtui seurakunnan ahdinko ja köyhyys.

Mutta pahempaa oli tulossa. Muutamia seurakuntalaisia tultaisiin vangitsemaan kymmeneksi päiväksi, ilmeisesti kuulusteluja varten.

Smyrnan seurakunta on toinen niistä seurakunnista, joita vastaan Kristuksella ei ole mitään huomautettavaa. Sen oli jatkettava samaan malliin, oltava uskollinen jopa kuolemaan saakka.

Jälleen kirje päättyy ”voittajalle” annettuun lupaukseen, joka alkaa sanoilla ”Jolla on korvat, se kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille”. Smyrnan seurakunnan kohdalla lupaus on ”Siihen, joka voittaa, ei toinen kuolema kajoa.”

Se tarkoittaa, että vaikka Smyrnan kristityt aikanaan kuolivat, niin se ei ole lopullinen kuolema. He pääsevät osallisiksi ylösnousemuksesta ja iankaikkisesta elämästä.

Tätäkin kannattaa miettiä huolellisesti. Jos pysyy loppuun asti Kristuksen yhteydessä, saa omakseen iankaikkisen elämän. Sitä taustaa vasten ei paljoa haittaa, vaikka tässä elämässä joutusikin kestäämään monenlaista ikävyyttä.

Kirje Pergamonin seurakunnalle

Pergamonin seurakunnan enkelille kirjoita: ”Näin sanoo hän, jolla on kaksiteräinen, terävä miekka: ”Minä tiedän, missä sinä asut: siellä, missä Saatanalla on valtaistuimensa. Silti tunnustat horjumatta minun nimeäni etkä ole kieltänyt uskoasi minuun, et edes silloin, kun uskollinen todistajani Antipas surmattiin teidän luonanne, siellä missä Saatanana asuu. Mutta kaikkea en sinussa hyväksy: Luonasi on sellaisia, jotka seuraavat Bileamin oppia, tuon miehen, joka opetti Balakille, miten virittää israelilaisille ansa ja vietellä heidät syömään epäjumalille uhrattua lihaa ja harjoittamaan siveettömyyttä. Heidä on sinunkin luonasi, noita jotka seuraavat nikolaiittojen opetusta. Käännä siis! Ellet tee parannusta, minä tulen kohta luoksesi ja käyn heitä vastaan, isken heitä suuni miekalla. (Ilm. 2:12-16).

Pergamonin kaupunki oli Vähä-Aasian roomalainen hallintokeskus. Tuon hallinnon symbolina oli miekka. Varmaan sen vuoksi Jeesus nimittää tässä itseään ”häneksi, jolla on kaksiteräinen, terävä miekka.” Se on hänen suunsa miekka eli Jumalan sana. Se on voimakkaampi kuin roomalainen hallintovalta.

Se hallintovalta on ”saatanan valtaistuin”. Miksi? Siksi, että saatana käytti Roomaa välineenään. Se vainosi kristittyjä ja vaati kansalaisiaan hylkäämään tosi Jumalan ja palvomaan keisaria jumalana. Yhden kristityn hengen vainot olivat jo vaatineet. Hänen nimensä oli Antipas.

Se, että Pergamon oli saatanan asuinpaikka näkyi myös siinä, miten mahtavia epäjumalien temppeleitä tuossa kaupungissa oli.

Tässä on nykykirkolle ainakin sellainen sanoma, ettei käsite ”uskonto” auta kirkkoa oikeaan suuntaan. Ihan varmasti nuokin Pergamonin kaupungin temppelit olivat uskonnon harjoituksen paikkoja. Mutta ei niitten uskonnossa, vaikka se olisi ollut miten harrasta tahansa, ei siinä ollut kyse polusta Jumalan luo. Ei, vaan saatanan luo.

En tarkoita sitä, että meidän pitäisi haukkua muita uskontoja saatanan uskonnoiksi. Kyllä niitten kanssa voi käydä kunnioittavaa uskontodialogia. Tarkoitan kuitenkin sitä, että vailla Jeesusta mikään uskonto ei ole tie pelastukseen. Yksin Jeesus on.

Jeesuksella oli moittimista Pergamon seurakunnassa. Nimittäin että seurakunnassa oli jäseniä, jotka olivat ruvenneet seuraamaan harhaoppia, ”nikolaiittain” opetusta, joka on mainittu jo aeimmin, Efesoksen seurakunnalle lähetetyssä kirjeessä. Ei ole varmuutta siitä, mitä nikolaiittain harhaoppi piti sisällään, mutta vanhan kristillisen perimätiedon mukaan kyseessä oli porukka, joka harrasti siveettömyyttä.

Opilla on siis väliä Jeesuksen mukaan. Se ei ole vain turhanpäiväistä dogmatiikkaa, vaan elävä, hengellinen asia. Tämä johtuu siitä, että oikea oppi kertoo Jeesuksesta ja tuo ihmisen tekemisiin hänen kanssaan.

Tämäkin kirje päättyy ”voittajalle” annettuun rohkeisevaan lupaukseen. Pergamonin seurakunnan osalta se kuuluu näin:

”Jolla on korvat, se kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille. Sille, joka voittaa, minä annan kätettyä mannaa ja valkoisen kiven, ja siihen kiveen on kirjoitettu uusi nimi, jota ei tunne kukaan muu kuin sen nimen saaja (Ilm. 2:17)

”Kätetty manna” on vittausta Vanhan testamentin kertomukseen mannasta eli ihmeellisestä ruuasta, jota ilmaantui joka aamu maahan israelilaisten 40 vuotta kestäneen autiomaavaelluksen aikana. Jotain vastaavaa mutta vielä parempaa saa se, joka voittaa säilyttämällä uskonsa Jeesukseen.

Mutta mikä on tuo valkoinen kivi, johon on kirjoitettu sen saajan uusi nimi? Sille ei ole mitään vastinetta Vanhassa testamentissa. Ehkä on parempi olla keksimättä selityksiä ja vain sielunsa silmin katsella, että millainen se kivi on ja iloita mieleikuvituksessaan, että sellainen on Jeesuksen tähden tarjolla minullekin, myös minulle syntiselle, jonka hän on ostanut omakseen verellään.

Kirje Tyatiran seurakunnalle

Tyatiran seurakunnan enkelille kirjoita: ”Näin sanoo Jumalan Poika, jolla on silmät kuin tulen liekit ja jonka jalat välkehtivät kuin hehkuva pronssi: Minä tiedän sinun tekosi, sinun rakkautesi ja uskosi, palvelumielesi ja kestävyytesi. Viime aikoina olet tehnyt vielä enemmän kuin alussa teit. Mutta sitä en sinussa hyväksy, että suvaitset tuota naista, tuota Isebeliä, joka sanoo itseään profeetaksi ja johtaa opetuksellaan minun palvelijoitani harhaan, harjoittamaan siveettömyyttä ja syömään epäjumalille uhrattua lihaa. Olen antanut hänelle aikaa kääntyä, mutta hän ei halua luopua siveettömästä elämänmenostaan. Voi häntä! Minä suistan hänet sairavuoteeseen ja kaikki hänen rakastajansa ankaraan ahdinkoon, elleivät he luovu hänen tavoistaan. Hänen lapsensa minä surmaan rutolla. Kaikki seurakunnat tulevat tietämään, kuka minä olen: minä tutkin sydämet ja ajatukset ja annan jokaiselle teistä hänen tekojensa mukaan (Ilm. 2:18-23).

Tyatiran seurakunta siis eli tervettä kristillistä elämää ja uskoi oikein. Siitä oli seurannut rakkautta ja palvelumieltä ja kestävyttä.

Mutta vakavaa moittimistakin Tyatiran seurakunnassa on. Nimittäin vääränlaista suvaitsevaisuutta, eli sitä, että seurakunnassa siedettiin jonkun itseään profeettana pitävän naisen opetusta. Tosiasiassa hänen opetuksensa johti Tyatiran kristittyjä harhaan ja siveettömään elämänmenoon.

Kuinka tärkeää kirkossa annettavan opetuksen arvioiminen onkaan. Jeesukselle sinä ei ole kyse mistään vähäpätöisestä asiasta, että mitä hänen nimissään ja hänen seurakunnassaan ihmisille opetetaan.

Tuo harhaoppisen naisen nimi ei mitä luultavimmin ole Isebel, vaan nimi on otettu Vanhan testamentin kertomuksesta. Siellä Isebel on Israelin kuninkaan foinikialainen vaimo, joka houkuttelee israelilaisia palvelemaan Herran sijasta Baalia. Tuo tyatiralainen nainen oli tekemässä jotain vastavaa kaupungin kristityille.

"Mutta teille muille tyatiralaisille, jotka ette seuraa tuota oppia ettekä ole vihkiytyneet Saatanan salaisuuksiin, niin kuin sanonta kuuluu, teille minä sanon: Mitään uutta taakkaa en pane teidän kannettavaksenne. Pitäkää kiinni siitä mitä teillä on, kunnes minä tulen (Ilm. 2:24-25).

Mitä on tuo ”vihkiytyminen Saatanan salaisuuksiin”? Vaikea sanoa. Ehkä kyse on sellaisesta ajattelutavasta, että kypsän kristityn tulee olla tietoinen vastustajastaan. Kun hän on tarpeeksi luja ja tiedostava, hän voi tutustua pakanallisen mysteeriuskon menoihin. Ne eivät voi vahingoittaa häntä vaan hyödyttävät, sillä näin tuntee sekä Kristuksen että vastapuolen meiningin. Siveettömydestäkin on silloin hänelle vain hyötyä.

Ehkä apostoli Paavali oli törmännyt myös tuollaiseen ajattelutapaan seurakunnissa. Kirjoittaahan hän Roomalaiskirjeessään:

Ei kai asia niin ole, kuin jotkut herjaajat väittävät meidän sanovan: "Tehdään vain pahaa, niin saadaan aikaan hyvää!" He kyllä saavat ansaitsemansa rangaistuksen (Room. 3:8)

Lopussa on jälleen ”voittajaa” koskeva kannustava lupaus:

"Sille, joka voittaa, sille, joka loppuun asti noudattaa minun tahtoani, minä annan vallan hallita kansoja. Hän paimentaa niitä rautaisella sauvalla, lyö pirstoiksi kuin saviastioita. Hän saa saman vallan, jonka minä olen Isältäni saanut; minä annan hänelle aamutähden. "Jolla on korvat, se kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille (Ilm. 2:26-28)

Kuulostaa aika rajulta lohdutukselta, että voittaja saa iskeä kansoja pirstaksi kuin saviastioita rautaisella sauvalla. Taustalla on jollain tavalla Psalmi 2:

Ano minulta, niin minä annan pakanakansat sinun perinnöksesi ja maan ääret sinun omiksesi. Rautaisella valtikalla sinä heidät muserrat, niinkuin saviastian sinä särjet heidät. Tulkaa siis järkiinne, kuninkaat, maan tuomarit, ottakaa nuhteesta vaari. Palvelkaa Herraa pelvolla ja iloitkaa vavistuksella. Antakaa suuta pojalle, ettei hän vihastuisi ettekä te hukkuisi tiellänne. Sillä hänen vihansa syttyy äkisti. Autuaat ovat kaikki, jotka häneen turvaavat (Ps. 2:8-12).

Tuo on Messiaalle annettu lupaus. Ilmestyskirjassa luvataan, että hänessä loppuun asti pysynyt kristitty tulee jollain tavalla osalliseksi siitä vallasta, jonka Jumala on antanut Jeesukselle.

Ihan tärkeä lupaus, kun ajatellaan sitä historiallista tilannetta, jossa tämä on kirjoitettu. Kohta alkaisivat kristittyjen vainot, joiden aikana näytti siltä, että Kristuksella ei ollut mitään valtaa.